

■ К@НТЫНЕНТЫ

МАГІЯ СУОМІ

Чым прываблівае Фінляндыя?

На гэтым тыдні Фінляндыя, без сумнення, апынулася ў цэнтры сусветнай геапалітыкі. Як вядома, у Хельсінкі прайшла «сустрэча стагоддзя» — расійска-амерыканскі саміт з удзелам Уладзіміра Пуціна і Дональда Трампа. Прэзідэнты Расіі і ЗША засталіся задаволеныя сустрэчай і яе арганізацыяй, паведамляе фінскае агенцтва навін STT са спасылкай на прэм'ер-міністра краіны Юха Сіпіля. Пры гэтым кіраўнік урада расказаў, што выдаткі на арганізацыю сустрэчы (каля 10 мільёнаў еўра) узяў на сябе фінскі бок. Прэм'ер заўважыў, што ў канчатковым выніку пытанне ў «паляпшэнні іміджу Фінляндыі». Юха Сіпіля безумоўна меў рацыю, паколькі гэтая скандынаўская краіна прыцягнула ўсеагульную ўвагу. Чым жа адметная Суомі?

Сімвалічнае месца

За магчымасць стаць пляцоўкай для перагавораў Пуціна і Трампа канкурыравалі адразу некалькі краін, але ў выніку перамагла Фінляндыя. Чаму выбралі менавіта яе? Версій было вылучана мноства. Напрыклад, партал Time прапанаваў такое тлумачэнне: у Хельсінкі ў 1975 годзе былі падпісаны пагадненні, якія адзначылі пачатак разразкі ў адносінах заходняга і ўсходняга блокаў. Там жа ў свой час сустракаліся Міхаіл Гарбачоў і Джордж Буш-старэйшы. Нарэшце, Фінляндыя не ўваходзіць у НАТО.

Усё гэта так. Іншая рэч, што ў апошнія гады ў Фінляндыі абвастрылася дыскусія з нагоды магчымага ўступлення ў Паўночнаатлантычны альянс, але большасць насельніцтва па-ранейшаму не гатовая развітвацца з нейтральным статусам сваёй дзяржавы. У рэшце рэшт, нават у самыя суровыя гады халоднай вайны фіны прымудрыліся атрымліваць выгаду са сваёй пазіцыі недалучэння. Многія лічаць, што гэты ўдалы вопыт трэба выкарыстоўваць і цяпер. «Нейтральны статус Фінляндыі дае Трампу магчымасць зрабіць своеасаблівы сімвалічны жэст, які будзе мець вялікае значэнне ў міжнародных адносінах: Трамп пакіне тэрыторыю краін НАТО, каб сустрэцца з Пуціным, — і гэты крок зробіць акцэнт на нядаўніх крытычных выказваннях амерыканскага прэзідэнта ў адрас лідараў НАТО, якіх ён спрабуе прымусіць павялічыць выдаткі на абарону і такім чынам зняць з ЗША частку фінансавага цяжару», — нагадаў Time.

Тыя ж прычыны акрэсліла і фінскае выданне Iltä-Sanomat. Апроч іншага, там успомнілі, што ў 1997 годзе ў афіцыйнай рэзідэнцыі фінскага прэзідэнта ў Мянтюніеми праводзілі перагаворы Біл Клінтан і Барыс Ельцын. Зрэшты, як заявіў прафесар кафедры еўрапейскіх даследаванняў факультэта міжнародных адносін Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага ўніверсітэта Мікалай Мяхэвіч газеце «Взгляд», шырока вядомы фінскі нейтралітэт не зусім такі, якім падаецца. «Неабходна разумець, што Фінляндыя цалкам інтэграваная ў Еўрасаюз, а ў НАТО — працэнтаў на восемдзесят, хоць афіцыйна ў альянсе

не знаходзіцца. Так, гэта такі асаблівы Захад, куды Пуціну доўга ехаць не трэба. Трампу дабірацца досыць далёка, аднак ён не пакінуў сімвалічнай прасторы. Такім чынам, гэта быў кампрамісны варыянт, які найбольш задавальняе абодва бакі. Ішлі размовы аб адным з гарадоў Швейцарыі, але вырашылі, што Фінляндыя падыходзіць для сустрэчы лепш», — адзначыў Мікалай Мяхэвіч.

Аднак тэорыю Time прафесар СПДУ ў цэлым падзяляе, нагадваючы пра такое паняцце, як «магія месца». «Яно, у прыватнасці, адносіцца да такіх месцаў, дзе некалі былі прыняты лёсавызначальныя рашэнні, якія аказалі ўплыў на вялікую колькасць людзей. У Хельсінкі ў 1975-м прыйшлося дамаўляцца дзяржавам, якія не здолелі гэтага зрабіць трыма дзесяцігоддзямі раней. Тагачасныя Хельсінскія пагадненні сёння ўжо ў значна «пакамечаным» выглядзе, але да гэтага часу служаць сімвалам таго, што дзяржавы, якія супрацьстаяць адна адной, могуць дамовіцца», — заўважыў эксперт.

Жыві як тутэйшы

Хельсінкі сапраўды аказаліся зручнымі і па лагістычных прычынах. Перад перагаворамі з Пуціным Трамп накіраваўся на саміт НАТО ў Брусель, а затым сустрэўся з прэм'ер-міністрам Вялікабрытаніі Тэрэсай Мэй і каралевай Лізаветай II. У Маскве ж 15 ліпеня завяршыўся чэмпіянат свету па футболе, і для Пуціна зручна патраціць на пералёт з Масквы ўсяго паўтары гадзіны.

Самі фіны відавочна ўзрадаваліся таму, што расійска-амерыканскі саміт пройдзе менавіта ў іх, як і таму, што гэта стала свайго роду традыцыяй. «Фінляндыя паслядоўна выступала за дыялог у міжнародных адносінах. На працягу мінулага года ў нашай краіне адбыліся ў тым ліку сустрэчы намеснікаў міністраў замежных спраў і камандуючых узброенымі сіламі Расіі і ЗША. Сустрэча прэзідэнтаў у Фінляндыі з'яўляецца натуральным працягам, які выведзе дыялог на самы высокі ўзровень», — адзначыў прэзідэнт краіны Саўлі Нінісцё. Публіцыст з Фінляндыі Канстанцін Ранкс пацвердзіў газеце «Взгляд»: «Ёсць такі

выраз — «дух Хельсінкі». Ён азначае спакойныя, канструктыўныя перагаворы. І так, фіны ўмеюць арганізоўваць падобныя мерапрыемствы».

Жыхары скандынаўскай дзяржавы не без гонару адзначаюць, што іх краіна апынулася ў самым эпіцэнтры сусветнага геапалітычнага працэсу. Мэр Хельсінкі, Ян Вапаавуоры, адзначыў у «Твітэры», што фінская сталіца — «адкрытае і надзейнае» месца. Галоўны маркетолог горада заўважыў газеце Helsingin Sanomat, што фіны загадзя падрыхтаваліся і да наплыву тысяч замежных журналістаў. Са свайго боку, арганізацыя па прасоўванні турызму Visit Finland сустракала прадстаўнікоў замежных СМІ слоганам Live like a local («Жыві як тутэйшы»), каб тыя змаглі акунуцца ў жыццё простых фінаў.

Саўн больш, чым аўто

Госці Суомі нездарма ўсяляк імкнуцца адчуць смак тутэйшага жыцця. Нядаўна жыхароў Фінляндыі абвясцілі самымі шчаслівымі на планеце. Паводле апошняга даклада The World Happiness Report, краіна ўпершыню стала бясспрэчным лідарам у свеце па задаваленасці жыццёвымі рэаліямі, паведамляе часопіс Spiegel. А як сцвярджае даследаванне Еўрапейскай службы грамадскай думкі Eurobarometer, фіны, як ніхто ў Еўрасаюзе, давяраюць сваім суайчыннікам. А вось самыя недаверлівыя грамадзяне, па даных даследавання, жывуць у Славакіі, Грэцыі і на Кіпры, паведамляе Spiegel. Насельніцтва Фінляндыі і іншых краін — лідараў рэйтынга ўпэўнена, што шчасце грамадзян базуецца на надзейнай сацыяльнай сістэме і якасных дзяржаўных паслугах, нават калі падаткі ў краіне занадта высокія. Акрамя гэтага, як сцвярджае даследаванне, мігранты адчуваюць практычна такое ж задавальненне жыццём у Фінляндыі, як і карэннае насельніцтва. Такім чынам, у гэтай краіне жывуць яшчэ і самыя задаволеныя мігранты, паведамляе выданне. Пры гэтым фіны выдатна разумеюць, што дзеля шчаслівага і спакойнага жыцця неабходна шмат і старанна працаваць.

Як адзначае Spiegel, жыхары Фінляндыі — «самыя задаволеныя падаткапалцельшчыкі ў свеце». На падатковыя сродкі будуюцца каткі, адкрываюцца басейны і лыжныя трасы. Для фінаў працуюць бясплатныя тэнісныя корты і пляцоўкі пляжнага валейбола. Гэта не лічачы выдатна ўкамплектаваных бібліятэк і ўстаноў культуры. У краіне зноў пачалі будаваць бясплатныя саўны, і гэта пры тым, што прыватных саўн тут, як мяркуецца, больш, чым аўтамабіляў.

Дарэчы, пра аўто. Аўтамабільныя штрафы ў Фінляндыі прывязаны да даходу. Так, самы багаты чалавек на Аландскіх астравах, якія належаць Фінляндыі, прадпрымальнік Андрэас Віклеф, за перавышэнне хуткасці на 21 кіламетр за гадзіну атрымаў квітанцыю на штраф у памеры 63 240 еўра. Бізнесмен у месяц здзяйснення ім парушэння зарабіў 416 463 еўра і палічыў пакаранне справядлівым. А справядлівасць тут перш за ўсё.

Яшчэ. Фінляндыя гатовая пры неабходнасці арганізаваць новы расійска-амерыканскі саміт. Пра гэта заявіў кіраўнік МЗС рэспублікі Ціма Сойні, перадае ТАСС. «Нам добра ўдаецца праводзіць такія мерапрыемствы», — заўважыў дыпламат. Працяг будзе?

Захар БУРАК

■ Замор'е

Пенсіянерка два тыдні ездзіла на чужой машыне

Пажылая жанчына з Канады памылкова з'ехала на чужым аўтамабілі з паркоўкі супермаркета, не заўважыўшы, што замест чорнага седана яна села за руль чорнага красавера, піша auto.mail.ru.

У паліцыю горада Антарыа звярнуўся менеджар адной з кампаній па пракаце машын, які паведаміў, што пажылая жанчына вярнула ім Infiniti QX50. Падазронам у гэтай гісторыі было тое, што пенсіянерка гэты аўтамабіль у арэнду не брала. Пагутарыўшы з пажылой дамай і прадстаўнікамі кампаніі, паліцыя высветліла, што яна сапраўды брала ў арэнду аўтамабіль — але гэта быў седан Nissan Sentra. Паводле слоў жанчыны, два тыдні таму на арандаваным «Нісане» яна прыехала ў супермаркет, а вярнуўшыся з пакупкамі, села, як ёй здавалася, у сваю машыну і паехала.

Высветлілася, што з'ехаць на чужым аўтамабілі жанчына змагла шмат у чым з-за няўважлівасці вадзіцеля Infiniti. Абедзве машыны былі абсталяваны сістэмай запуску рухавіка з кнопкі, а мужчына выпадкова забыўся ў салоне брэлок ад аўто, піша CBC. Пры гэтым Nissan Sentra ўвесь гэты час так і стаяў на паркоўцы каля крамы. У выніку паліцыя не стала прад'яўляць абвінавачванні пажылой жанчыне, палічыўшы, што ў яе дзеяннях не было злога намеру. З гумарам на city-ацыю адрэагаваў і ўладальнік «украдзенага» Infiniti.

Англічаніна прапусцілі ў чарзе, і ён выйграў мільён

Тынкаўшчык з Вялікабрытаніі Арон Уолшоу сарваў мільённы куш у латарэі дзякуючы жанчыне, якая прапусціла яго ў чарзе, паведамляе партал BBC News.

Жыхар горада Асет, графства Уэст-Ёркшыр на поўначы Англіі, накіраваўся ў краму літаральна за некалькі хвілін да заканчэння розыгрышу. 32-гадовы мужчына падбег да касы адначасова з другой пакупніцай. Тая, заўважыўшы,

што Уолшоу спяшаецца, прапусціла яго наперад, і ён набыў латарэйны білет. Тым жа вечарам ён разам са сваёй 23-гадовай нявестай Кэры Хол палічыў агульныя сціплыя зберажэнні: на вясельнае падарожжа заставалася каля 50 фунтаў. На наступную раніцу пара даведалася, што яны выйгралі адзін мільён фунтаў. Радасны Уолшоу ўпэўнены, што, калі б не ветлівасць жанчыны, якая прапусціла яго, ён бы не паспеў купіць білет. Выйграныя грошы ён плануе выдаткаваць на «вяселле мары». Таксама мужчына хацеў бы знайсці жанчыну з крамы і падзякаваць ёй.

На Дзікім Захадзе купілі горад-прывід

Апусцелы шахцёрскі гарадок Кэры-Горда ў амерыканскім штаце Каліфорнія прададзены за 1,4 мільёна долараў, паведамляе CNN.

Кэры-Горда з'явіўся ў 1865 годзе па суседстве з сярэбраным рудніком. Нейкі час ён займаў першае месца ў штаце па здабычы серабра і свінцу. Паводле слоў агента па продажы нерухомасці, мястэчка было неад'емнай часткай Дзікага Захаду. «У часы яго росквіту там у сярэднім раз на тыдзень здаралася забойства», — адзначыў ён. Пасля падзення цэн на серабро і нафту жыхары сталі пакідаць Кэры-Горда. Затым адбыўся вялікі пажар, і горад пакінулі апошнія жыхары. У ім захаваліся 22 будынкі, у тым ліку гасцініца, салун, музей, капліца і інтэрнат для рабочих, якія пуставалі некалькі дзесяцігоддзяў.

Кэры-Горда выставілі на продаж каля месяца таму па стартавай цане 925 тысяч долараў. З таго часу паступіла каля дзясятка прапаноў на суму да двух мільёнаў. Новым уладальнікам горада стала інвестыцыйная група, якая мае намер ператварыць яго ў турыстычную славу. Здзелка была заключана ў пятніцу, 13-га. «У духу сапраўднага горада-здані», — пракаментавалі агент па продажы нерухомасці.

Папугай пабіўся з гаспадаром, раздымала паліцыя

Нямецкія СМІ назвалі гэты выпадак «самай кур'ёзнай сямейнай сваркай».

Калі вартавыя парадку прыбылі на выклік з нагоды сямейнай разборкі, суседзі ўказалі ім на гучныя крыкі, тупат і грукат падаючай мэблі ў кватэры паверхам вышэй. Дзверы паліцыі адчыніў мужчына са слядамі крыві на твары.

Як высветлілася, ён пасварыўся са сваім папугаем. Угневаная птушка, бязладна лётаючы па кватэры, перакульвала рэчы і пабіла ледзь не ўвесь посуд. Пры гэтым папугай нанёс траўмы і гаспадару. У запале сваркі крылаты гадаванец да крыві ўкусіў гаспадара за ніжнюю губу.

Іван КУПАРВАС.